

NIEUWSBRIEF OKTOBER 2025

GLASKUNST JENTSJE POPMA AANGEBODEN AAN IT MENNO SIMONS HÛS

Op dinsdag 19 augustus was er een bijzondere bijeenkomst in de doopsgezinde kerk in Witmarsum. Christiaan Franken bood twee ramen, glaskunst van de Fryske kunstenaar Jentsje Popma, aan om een plek te krijgen in het nieuwe ontmoetingscentrum.

De ramen zijn afkomstig uit de nalatenschap van de moeder van de heer Franken, mevrouw dr. Else Atie Franken - Duparc. Zij was doopsgezind predikant in Rottevalle. Gebed speelde een belangrijke rol in haar leven, in haar leefruimte was altijd een speciale plek om te bidden, het hoekje voor God. Haar droom was een plek te creëren waar mensen op adem konden komen. Al voordat ze deze plek kon realiseren kwamen er mensen naar haar toe voor gesprekken over diepe levensvragen. Dat paste niet meer bij haar werk als predikant in de gemeente. Het werd te veel. Ze kocht een boerderij in

Rottevalle en liet die verbouwen. Deze bijzondere plek is bekend geworden onder de naam Heliatros. Onder de kap van de boerderij werd een gebedsruimte gebouwd, de kapel. Voor deze kapel maakte Jentsje Popma de ramen. Het ene raam toont een duif met een tak in de snavel, als verwijzing naar het verhaal van Noach. Het andere is een afbeelding van een druiventros, een verwijzing naar de 'ware wijnstok', uit een verhaal dat Jezus over zichzelf vertelt.

Tresoar beheert nu het archief van dominee Franken – Duparc. Via Tresoar werd contact gelegd met It Menno Simons Hûs. De doopsgezinde gemeente en de St. Menno Simons SDMF, die samen het ontmoetingscentrum opzetten, zijn enorm blij met dit geschenk. De ramen krijgen een mooie plek. En het verhaal van dominee Franken - Duparc wordt een van de verhalen in It Menno Simons Hûs. Voor de doopsgezinde gemeente en de Stichting Menno Simons is dit een mooi begin van het nu echt realiseren van de bouw van het ontmoetingscentrum. Het is ontroerend te bedenken dat de ramen in de gebedsruimte van een huis van ontmoeting, nu weer een plek krijgen in een huis van gebed en ontmoeting.

Flora Visser, predikant doopsgezinde gemeente De Lytse Streek

START BOUW IT MENNO SIMONS HÛS

Al jaren leeft de wens om een gastvrije ontvangstruimte te creëren voor bezoekers van Witmarsum en Pingjum, mensen die op zoek zijn naar hun roots, maar ook voor geïnteresseerden in het Menno Simons Monument en het schuilkerkje. Deze droom omvat een plek met goede sanitaire voorzieningen, een gezellige keuken voor koffie en thee, een kleine expositie en de mogelijkheid om een film te vertonen. Na vele jaren van plannen, fondsenwerving en overleg is het moment nu eindelijk daar: de bouw is begonnen!

Op 22 september begon het heien. En op dit moment, zo'n vier weken later is de fundering klaar. Natuurlijk kost het grondwerk – riolering, water, gas, elektra - veel tijd. Toch denken we over een paar weken al te kunnen zien hoe het gaat worden.

En het gaat snel. Op donderdag 30 oktober werden, in één dag, de wanden geplaatst. Nu is de planning om het gebouw wind en waterdicht te maken.

IT MENNO SIMONS HÛS

Er gaat dus wat veranderen voor het ontvangen van mensen. Want we hebben straks een mooi ontmoetingscentrum. Dit betekent dat er veel vragen beantwoord moeten worden de komende maanden. Een kleine greep:

- We willen een kleine expositie op beide locaties: Wat gaan we in het Schuilkerkje laten zien? Wat in It Menno Simons Hûs?
- Er wordt nagedacht over een kijkkaart voor het Schuilkerkje. Hierop wijzen we mensen op dingen in het interieur en daar kan dan een korte info bij

worden gegeven. Bijvoorbeeld: de lessenaar van de voorzanger. Hierbij kan verteld worden dat er nooit een orgel was bij de vroege dopers. Hierdoor wordt het makkelijker voor vrijwilligers om mensen te laten kennismaken met het verhaal van het schuilkerkje.

- We onderzoeken hoe we mensen die meer informatie willen, via een QR code naar die informatie kunnen brengen. Waar gaan we die informatie opslaan?
- Ook denken we na over bijvoorbeeld het opstellen van een programma, of meerdere programma's waaruit bezoekers kunnen kiezen.
- Via die QR code en/of de programma's kunnen we verwijzen naar meer plaatsen waar doopsgezinde geschiedenis te vinden is. Er is al een doopsgezinde wandeling door Harlingen, hier wordt een Engelse versie van gemaakt. Maar er is nog veel meer te zien en al wandelend te beleven.
- Hoe maken we de website internationaal beter vindbaar?

Het Doopsgezind Erfgoed Centrum helpt ons om mee te denken met veel van deze punten. En dat is heel fijn!

Vrijwilligers

En dan natuurlijk de vraag: vrijwilligers. Hoe vinden de mensen die het leuk vinden om mee te denken, om gastvrouw te zijn, om pr te doen.

Het wordt wel leuker om vrijwilliger te zijn. Er zijn meer taken. Dus er is vast een taak die bij uw talent past. Volgend jaar verwachten we ook weer veel bezoekers. In ieder geval in de periode rond Hemelvaartsdag. Dan zal de ontmoeting van Mennonieten in Europa plaatsvinden in ons land.

Het is nog niet helemaal te overzien welke taken er zullen zijn. Een aantal eerste gedachten:

- Gastvrouw/heer voor Tsjerkepaad, op zaterdagmiddag in juli, augustus en begin september. Tijdens Open Monumentendag de hele dag open. Dit geldt voor het Schuilkerkje en It Menno Simons Hûs.
- Gastvrouw/heer voor een kleine groep die alleen het schuilkerkje wil bekijken.
- Gastvrouw/heer voor grote groep. Eventueel Duits of Engels sprekend.
- Gastvrouw/heer die een groep tijdens een programma wil meenemen.

- Meedenkers over de mogelijke programma's.
- Meedenkers voor een wandel- en fietstocht.
- Organisatoren van een lezing in It Menno Simons Hûs, of een informatieavond
- Organisatoren voor andere activiteiten, bijvoorbeeld in kader van Tsjerkepaad, Open Monumentendag, streekmarkt
- Mensen met aanleg voor PR: het opstellen van een nieuwe folder, content schrijven en de informatie beschikbaar maken op Facebook en Website.
- De bloembakken in Pingjum netjes en aangekleed houden

We hopen dat er mensen zijn die denken 'dit vind ik leuk'!

Voor meer informatie of gewoon meteen aanmelden:

doopsgezindemonumenten@gmail.com.

AGENDA

Wat is er nog te beleven de komende weken?

In ieder geval komen er nog steeds aanvragen voor een bezoek. Ook deze week en komende ontvangen we mensen.

Fries Museum Op paad

Vrijdag 28 november 15.00 – 20.30 uur, Doopsgezinde kerk, Wytmarsum

Fan wa bisto ien? Wêr komsto wei? Wie je vandaag bent, is een optelsom van een heleboel dingen. Hoe makkelijk was het voor jouw pake en beppe om naar school te gaan? Hoe is jouw dorp door de jaren heen veranderd? Wat vonden jouw ouders normaal? Het zijn allemaal stukjes die jou een beetje jou maken.

De komende jaren gaat het Fries Museum 'op paad' door Fryslân met een bus vol stukken die iets zeggen over jou. Over ons. Over onze provincie en onze gewoontes. En het mooie is: het zijn ook écht stukjes van jou.

Op vrijdag 28 november gaat het museum op reis met de beroemde pommelkap! De museumbus is dan te gast in Wytmarsum, waar het unieke voorwerp in 2024 gevonden werd. In de doopsgezinde kerk is het onderdeel van een vikingzwaard voor het eerst voor publiek te zien. Met een gratis, feestelijk

programma vertellen we er alles over. Jong en oud kunnen aanschuiven bij een creatieve workshop en natuurlijk is er een verhalenavond waar experts meer vertellen over de Vikingen en het unieke voorwerp. De pommelkap is niet het enige voorwerp dat meereist naar Wytmarsum: in de museumbus zijn nog meer bijzondere museumstukken te ontdekken. Verhalenvertellers zijn aanwezig om je er alles over te vertellen. Iedereen is welkom, kom ook langs!

Datum: vrijdag 28 november 2025

Tijd: 15.00 – 20.30u

Locatie: Doopsgezinde kerk in Wytmarsum (Arumerweg 40, 8748AD Witmarsum)

“Doperse cursus 2.0”. Erfgoedcursus winter 2025-2026

Zaterdag 13 december in Pingjum, 10.00-15.00 uur

Het Doopsgezind Erfgoedcentrum organiseert in de winter van 2025-2026 een cursus over dopers erfgoed. In drie zaterdagen op verschillende historische plekken in het land kunnen deelnemers zich bekend maken met materieel en immaterieel erfgoed, zich een globaal beeld vormen van de doopsgezinde geschiedenis en de mogelijkheid krijgen zichzelf ergens in de brede bedding van die geschiedenis te plaatsen. Het ochtendprogramma gaat telkens over materieel erfgoed en het behoud daarvan en middagprogramma over immaterieel erfgoed. De diverse sprekers van de cursus zijn specialisten op het gebied van doopsgezinde geschiedenis en doopsgezind erfgoed. Tijdens de lunch is er gelegenheid voor uitwisseling met de andere deelnemers en de sprekers.

Zaterdag 13 december 2025: Pingjum, Schuilkerkje

- 10:00-10:30 Inloop met koffie
- 10:30-12:00 Inleiding over Doopsgezinde Vermaningen; rondleiding (Hanna Melse)
- 12:00-13:00 Lunch
- 13:00-14:00 Opkomst van de dopers in de Lage Landen (Mirjam van Veen)
- 14:00-15:00 Opkomst en ondergang van Menno (Theo Brok)

Zaterdag 17 januari 2026: Amsterdam, Singelkerk, ADS en/of Allard Pierson

Zaterdag 7 februari 2026: Deventer, Penninckshuis

Aanmelden

Deelname aan deze dagen is gratis en wordt u aangeboden door het Doopsgezind Erfgoedcentrum van de ADS. Aanmelden voor de gehele cursus of voor losse cursusedagen kan middels het online formulier via <https://doopsgezinden.nl/agenda/doperse-erfgoedcursus>.

Het Doopsgezind Erfgoedcentrum van de ADS is er om de doopsgezinde gemeenschap te ondersteunen bij alle vragen rondom erfgoed. Het Erfgoedcentrum bestaat uit dr. Mirjam van Veen, hoogleraar Doperdom aan het doopsgezind seminarium, en coördinator Hanna Melse, tevens erfgoedsspecialist bij Museum Catharijneconvent. Het Erfgoedcentrum beantwoordt vragen en/of verwijst door naar de juiste specialist, commissie of instelling.

Stichting Menno Simons SDMF
Grote Buren 28
8749 GE PINGJUM
www.doopsgezindemonumenten.nl

Bankrekening: NL55 RABO 0141 9625 42